

**Karácsonyi vacsora
(2. oldal)**

**Meleg a hidegben
(3–4. oldal)**

**Novella: Hóesés
(5–6. oldal)**

**Reflektálások: A párdac
(7. oldal)**

Karácsonyi vacsora

Számomra a gólyatábor után ez volt az év legnagyobb élménye. A Károlyi Étterem díszei a karácsony eljövetelét hirdették. A már feldíszített fa tövében beszélgető csoporttársakat jó volt újra látni az alkalomhoz illően, elegánsan kiöltözve.

Lassan mindenki megérkezett, és elfoglaltuk helyeinket az asztaloknál. Benyhe tanár úr egy rövidke beszéddel köszöntött mindenkit, bemutatta a kuratórium tagjait, akik jelenlétükkel tisztelték meg ezt a jeles eseményt, majd elkezdődött a kis műsor, mellyel a bolyaisok készültek. Énekszó csendült és a kórus karácsonyi énekek hangjaival töltötte be a termet.

Az estébe egy kis tudományt is csepegtetett Juhász András tanár úr, amikor a karácsonyi csillagról és annak valós létezéséről mesélt. Kiderült, hogy létezhetett a Bibliában megörökített jelenség, a bethlemi csillag, ami valószínűleg egy ritka bolygóegyüttállás lehetett. Ezt tekintették az akkori emberek isteni jelnek.

A finom vacsorát rendre felszolgálták, amit ki-ki a szomszédjaival beszélgetve jóízűen fogyasztott el.

Végül a haladó csoport tagjai megajándékozták egymást. Jó érzés volt látni, hogy néhány kis apróság, figyelmesség mennyi örömet tud okozni.

Meleg a hidegben

Mínusz tizenhárom fok igyekezett behatolni a kabátom alá. A rádióban beondták, hogy rendkívül hideg lesz, próbáljunk fokozottan figyelni egymásra. Talán ezért tűnt fel a jelenség, ami a mindennapokban már alig: az idősebbő ír most is ott ült a metró lépcsőjén a táblájával. Mínusz 13 fok hidegben.

Amikor a nyolcadik kerületben tiltani kezdték az életvitelszerű utcai éjszakázást, egyszerre örültem és bosszankodtam. Számtalan oka lehet annak, hogy valaki utcára kerül, és persze lehet, hogy a kellemetlen helyzet nem az egyén hibája. De ha kvázi elfogadjuk, hogy telente az aluljáró padjain emberek éjszakáznak, egy rossz szociológiai mintát engedünk virágozni. Ha csupán kezeljük, de nem megszüntetjük a hajléktalanságot, azzal azt üzenjük, a hajléktalan lét tulajdonképpen elfogadható, utcára kerülni még nem a vég, csupán egy új életmód kezdete.

De attól, hogy nem engedünk embereket a köztereken éjszakázni és attól, hogy láthatatlanná tesszük a problémát, legfeljebb a hangulatunk javul. Amint beköszönt a rendkívüli hideg, a médiában egymást érik a figyelmeztetések. Segítsünk egymáson, senkit ne hagyjunk magára, figyeljünk oda a veszélyben lévőkre. Megkapjuk a szükséges telefonszámokat, esetleg a burkolt engedélyt: most az egyszer tényleg szóljunk a mentőknek, ha bajba került hajléktalan látunk. Ma talán tényleg el is viszik... Csakhogy mindez a mindennapokban kevés. Hiába az ezeryi figyelmeztetés: valójában nem tudjuk, mit is kezdünk az utcai kéregetőkkel, a közterületen alvókkal, vagy azokkal, akik más okból kerültek perifériára. Társadalmi szinten hiányoznak azok a minták, amelyeket követhetünk, amikor ilyen helyzettel találjuk szembe magunkat.

Ha égő házat látunk, a legtöbben gyermekkorunk óta tudjuk, mi a teendőnk: általában legkésőbb az iskolában megtanuljuk, hogy a tűzoltókat kell riasztanunk. Ha azonban hajléktalanokkal találkozunk, nincsenek ilyen beidegződött mintáink. A helyzetükről legtöbben semmit sem tudunk.

Nem tudjuk felmérni, segítünk-e azzal, ha néhány forintot csúsztatunk a koldus poharába, vagy ártunk-e, ha szociális munkást hívunk a gyermekével a karján kéregető leányanyához.

Pedig ezek a döntéseink ugyanúgy emberéleteket befolyásolnak, mint amikor arról döntünk, hogy riasztjuk-e a mentőket egy autóbalesethez. A következmények talán nem olyan gyorsak és látványosak, de legalább annyira súlyosak, mint az utóbbi esetben.

Figyelmeztetések és bizonytalan megoldások helyett tehát – egy jól működő szociális háló mellett – arra is szükség lenne, hogy mi, hétköznapi emberek megfelelő irányban, megfelelő egységben tudjunk lépni.

Jó lenne például tudni, hová kell fordulni akkor, amikor az ember azt látja, hogy valakit az éhező családja miatti kétségbeesés mínusz tizenhárom fokban is az utcára hajt. Jó lenne tudni, mit kell tenni olyankor, amikor látványosan lerészegedett hajléktalanok kiabálnak a vasútállomáson, vagy felmérhetetlen mentális állapotú emberek fekszenek egy elhagyott bokor alatt. Mert most nincsenek biztos megoldások. A rendőrség és a mentők ilyenkor többnyire ódzkodók vagy tehetetlenek, a szociális szolgálatoknak pedig sokszor nincsenek megfelelő eszközeik.

Amíg nem születik széleskörű megoldás az ilyen helyzetekre, hiába a hivatalos rendelet, meg a több száz procedúra. Nincs remény rá, hogy a dolgok megváltozzanak.

Tóth Enikő

Hóesés

*„Isten azonban nem a holtaké, hanem az élőké, hiszen mindenki érte él.”
(Lk 20,38)*

A napfény halovány sugarai törték meg csak a csendet. Örömet hoztak, vídamságot, életet. A fiatal lány átölelte a kereszttől térdelő asszonyt. Egy könnyesebb gördült le arcukon, amely végül a friss virágokra hullott. Csendben maradtak és vártak. A változás szellője lebbentette meg a levél nélküli ágakat. Felhők suhantak át az égbolton, a csöndes ujjongással teli természet, melyet a napfény éltetett, hirtelen veszett el a hópelyhek puha hullásában. Az asszony lassan felemelkedett, s a lánynak búcsút intve, hangtalanul ment el. Többet mondott neki ez a néma szeretet bárminél. Tekintete az eget kereste, és ott azt, aki láthatatlan, azonban jelenlétét mindenhol észrevenni. A lány gondolkodva nézett utána. Arra gondolt, az asszony mégis látja Istent.

Rosszul kezdődött ez a nap. Érezte az asszony, mert elkésett az iskolából, ahol tanított. Pedáns volt, ez volt az első késése mióta ott dolgozott. Akkor szeptember volt, boldogabb nyárral, mint eddig bármikor. Ma már december van, és most szomorúbb, mint valaha. Hite, amelyet eddig erősnek érzett, megrendülni látszott a teher alatt, amely a szívét nyomta. Nem tudta, hogy valóban létezik-e Isten még, vagy csak őt hagyta el...

A terembe lépve a diákjai elhallgattak. Sosem látták még szomorúnak, és a meglepődöttség részvétele csapott át. Szorgalmasan, és ami a legjobban esett a tanárnőnek, csendben dolgoztak. Kilépve a folyosóra, halk suttogást és pakolászt hallott maga mögött, nem a megszokott ricsajozást. Halvány mosoly fakadt arcán, és eldöntötte magában, délután kimegy ahhoz a kereszthez, amelyet eddig csak a buszról látott. Évek óta minden nap ott utazik el mellette. Mostanában egyre többször várta, hogy megszülessen benne az elhatározás, hogy kimenjen oda. Minden döntését nehezen hozta meg, néha későn is. Ma mégis mindenhová sietett, rosszabb esetben késett, sőt, össze is keverte óráinak sorrendjét.

Gondolkozott, egyre inkább a kereszthez húzott a szíve, és már-már lábai is arra indultak. De rájött, hogy az utolsó két órája még hátra van, ez még csak a lyukasórája. Így maradt az ebédlőben, lassan falatozva az ételt. Most utolsó csoportja is ott ebédelt a menzán, látta a nagy részüket. Az egyik lány, akit az utóbbi időben megkedvelt, barátjával és a legjobb barátnőjével együtt étkezett. Vidám hármasuk szelíd, szinte fájó mosolyt vont ajkaira. A fiú és a két lány most elindultak kifelé. Két kéz összefonódott, s ez a kép olyan fájdalommal hasított a nőbe, hogy összegörnyedt... könnyei a még forrón gőzölgő levesbe hulltak.

Kollégái szinte észre sem vették, hogy ott van. Egész nap el voltak varázsolva körülötte. A varázslat pedig a rá irányuló figyelmet blokkolta. Alig vették észre, a folyosón fellökték. Egyedül az első csoportja figyelt fel szomorúságára...

Most velük lesz még egy dupla órája, aztán végre mehet oda, ahova teste és lelke egyaránt vágyik. Amikor kilépett a menza ajtaján, hogy visszamenjen az iskolába, átölelte a napfény. Körbenézett: ünnepelt a táj. Minden a felhők mögül kibukkanó nap lágy, alig érezhető melegségű sugaraiban fürdött. Minden fűszál a magasba nyújtózott hirtelen, annak ellenére, hogy reggel már dér borította őket. Legalábbis az asszony így látta.

A két óra csöndes szenvedésben telt, magyarázással, nyugtalansággal vegyessen. Lábai szinte kifelé röpítették a teremből, amit a diákok is észrevettek. A kiviharzó nőt halk megjegyzés kísérte: ez örült, mindjárt összetöri magát. A lány, aki a menzáról még vidáman lépdelt órára, kedvese kézmelegét élvezve, aggódni kezdett, mert a rosszalló megjegyzésben látott némi valóságalmat. Sietve pakolt össze, és akaratlanul is a tanárnő mögött lépcsőzött lefelé és kifelé az iskolából. Boldognak érezte magát, és úgy gondolta, hálával tartozik. Egy eddig még csak messziről szemlélt hely felé indult. A tanárnő a kapun kilépve balra fordult. Ő egyenesen ment tovább.

Végigpörgette magán az elmúlt öt-hat hónapot, amely napfényt hozott életébe. A (szerinte) sosem múló napfényt. Azóta is mindenhol nyári kánikulát érez maga körül, és mindenkinek mosolyt csal az arcára, mert forrt körülötte a levegő. Pezsgett állandóan, abban a tudatban élve napjait, hogy megtalálta a helyét a világban.

Mosolyogva, könnyedén lépdelt hát a kereszt felé. Elhatározta magában, most kimegy oda, és hálát ad mindenért. A sok-sok csodáért, amelyet kapott. Nem tudta, nem is sejtette, hogy más indoka van annak, hogy éppen most kell felkeresnie azt a helyet. Először nem is oda indult, hanem a templom felé. Vagy legalábbis az iskola ajtajánál, amikor kilépett, még a templomba vágyott. De a kapun kibattogva a kereszt jutott eszébe... hogy valójában sosem látta még közelről, még sosem vitt oda virágot, vagy akár csak egy szót: köszönöm.

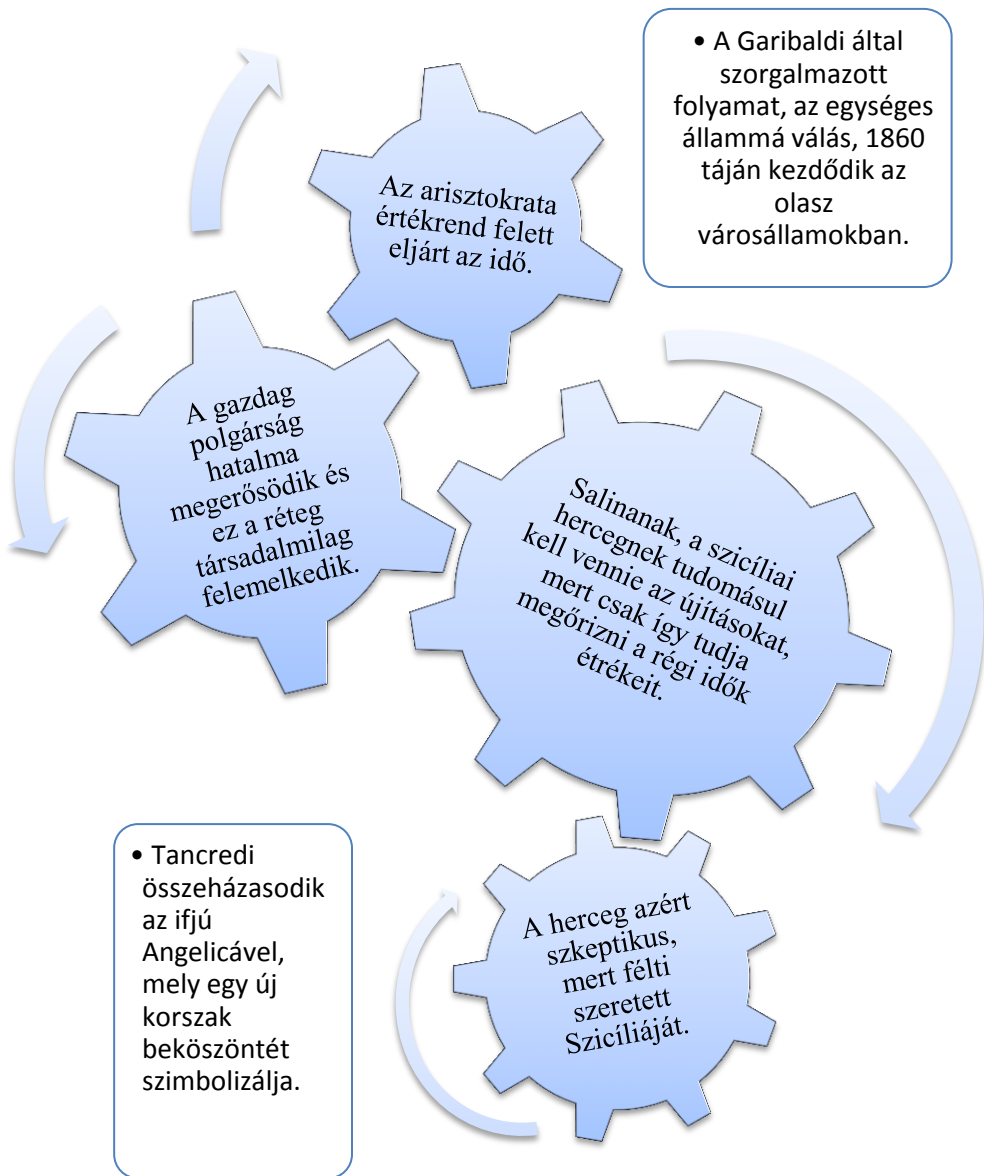
Most eljött az ideje ennek is. A lelke legmélyén érezte így. Amikor megpillantotta a kereszt előtt térdelő asszonyt, meglepődött. Nem számított arra, hogy más is lesz itt. Egyre közelebb és közelebb érve, felismerte a térdelő alakot. A szomorkás arca, mely az utolsó órán tűnt fel a lánynak, sírásra hajlott. Hirtelen beléhasított a felismerés, hogy szinte semmit sem tud a nő magánéletéről. Úgy gondolta, ha odaér, beszélgetni fog vele, hadd öntse ki bánatát. De a keresztre pillantva meg kellett állnia. Egy nyári emlék villant fel benne, amikor a napfény aznap utoljára bukkant elő. „A szavaknál néha sokkal többet ér egy mozdulat.” Megfogadta, hogy nem szólal meg, nem töri meg a táj csöndes zsi-bongását.

Halkan, nem zavarva meg az asszony csöndes áhítatát, letérdelt melléje, és átölelte. A keresztben függő alak ajka mosolyra húzódott, de ezt nem látta. Csak a bársonyosan hulló hópehely vette észre, ami társaival együtt mindhármukat körülölelte a téli táj szeretetteljes csendjében.

Sípos Éva

Giuseppe Tomasi di Lampedusa: *Il gattopardo*

A párdúc

Érdekességek

Vegyünk egy modern okostelefont. Tartsuk 37,5 cm-re a szemünktől. Amíg elér a fény a kijelzőtől a szemünkig, addigra telefonunk már összeadott két számot.

Ha információ-befogadás közben egy fájdalominger ér, akkor a közölt információ elveszik, és egyáltalán nem emlékszünk rá.

A macskák orrpárnájának mintázata egyedi, akárcsak az ember ujjlenyomata.

Egy ló fülét 13 izom mozgatja.

A Google villamosenergia fogyasztása felér Paks egyik blokkjának termelésével.

Az angol nyelv szókészlete a leggazdagabb: 490 ezer köznyelvi és 300 ezer szaknyelvi szót tartalmaz.

A csigák mindegy fél centimétert tesznek meg percenként. Tehát a csiga sebessége: $3 \cdot 10^{-4} \frac{km}{h}$.

Matuzsálem bibliai ósatya, Noé apja volt. 969 évig élt Mózes első könyve szerint, melyben Mathuséláh néven emlegetik, aminek jelentése „erőszakos ember”.